

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, (jud. E. Cojocari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. E. Palanciuc, A. Pahopol, V. Negru)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție, (jud. Sv. Filincova, D. Visternicean, N. Craiu)

Î N C H E I E R E

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Svetlana Filincova

examinând cererea de revizuire depusă de SC „Interoptic” SRL reprezentată de avocatul Victor Pavlov,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Interoptic” SRL împotriva Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova privind încasarea sumei,

împotriva încheierii din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 30 martie 2015, SC „Interoptic” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului, solicitând încasarea datoriei în mărime de 169 088,92 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 108 789,03 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii înaintate a indicat că, între părți în anul 2006 a fost semnat un contract de locațiune a încăperilor amplasate pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73. Totodată, prin acordul adițional la contractul de locațiune s-a decis, că reclamanta va efectua lucrări de reparație a spațiilor din contul plății de chirie, iar plata va fi efectuată în modul următor: 50% prin plata în bani și 50% din contul cheltuielilor de reparație. Contractul de locațiune a fost prelungit până la finele anului 2010, adică, până la data când spațiile au fost privatizate de întreprinderea reclamantă.

Drept urmare a acestui fapt, la 29 octombrie 2010, în momentul încetării relațiilor de locațiune, restanța Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului față de SC „Interoptic” SRL constituia suma de 169 088,92 de lei.

A indicat că, de către Direcția generală pentru administrarea clădirilor

Guvernului a fost recunoscută datoria și confirmată existența ei prin semnarea Actului de verificare din 31 octombrie 2011. În urma mai multor somații și negocieri, la 01 august 2012, între părți a fost semnat un acord prin care, repetat, au recunoscut existența creanței, unde a fost stabilit un grafic de rambursare a ei în trei tranșe, prima - august 2012, a doua - octombrie 2012, și a treia - decembrie 2012, însă, acest acord nu a fost executat de către Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului.

În luna aprilie 2014, SC „Interoptic” SRL a înaintat o cerere prealabilă în adresa pârâtei atenționând asupra necesității onorării obligației de stingere a creanței, iar prin răspunsul nr. 311- 03 parvenit la 14 mai 2014, repetat s-a recunoscut existența datoriei de 169 088,92 de lei, indicându-se că, la acel moment solicitarea nu poate fi satisfăcută din motivul lipsei surselor financiare.

În opinia reclamantei prin modificarea contractului, prin amânarea sau eşalonarea datoriei, prin diferite scrisori care conțin intenția de achitare a datoriei, pârâta de fapt a recunoscut datoria.

Astfel, la 31 ianuarie 2012, Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului a semnat actul de verificare, prin care confirmă datoria de 169 099,92 de lei, la 01 august 2012, a semnat un acord de stingere a datoriei în rate, ultima rată fiind luna decembrie 2012, iar la 14 mai 2014, a fost expediat scrisoarea nr. 311-03, prin care pârâta a recunoscut datoria, dar a invocat lipsa surselor financiare.

Prin hotărârea din 24 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, s-a admis integral acțiunea SC „Interoptic” SRL; s-a dispus încasarea de la Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului în beneficiul SC „Interoptic” SRL datoria contractuală în mărime de 169 088,92 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 108 789,03 de lei, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 5000 de lei și cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în mărime de 8 336 de lei.

Prin decizia din 02 august 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului și menținută hotărârea din 24 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Prin decizia din 07 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului, casată decizia din 02 august 2016 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 30 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului, casată hotărârea din 24 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Prin decizia din 20 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către SC „Interoptic” SRL, casată decizia din 30 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova, casată hotărârea din 24 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către SC „Interoptic” SRL reprezentată de avocatul Victor Pavlov a fost considerat inadmisibil.

La 20 martie 2019, SC „Interoptic” SRL reprezentată de avocatul Victor Pavlov a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de recurs.

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

În corespundere cu articolul 452 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu articolul 446 alin. (1) al Codului de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Alin. 2 al aceleiași norme prevede că încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se

supun niciunei căi de atac.

Structura logico – juridică a art. 451 alin. (1) – (4) al Codului de procedură civilă prevede condițiile de formă și de conținut a unei cereri de revizuire, obligația revizuentului de a depune cererea la instanța competentă și inadmisibilitatea avansării repetate a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeuri. În mod corespunzător, nerespectarea acestor cerințe legale dictează aplicarea art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă.

Totuși, în urma modificărilor operate, prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, la art. 446 și 448 al Codului de procedură civilă, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii. În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

Din această perspectivă, Colegiul judiciar trebuie să se pronunțe dacă încheierea irevocabilă de inadmisibilitate poate fi supusă revizuirii și dacă Curtea Supremă de Justiție este competentă să judece o atare situație juridică.

Cu privire la primul aspect, instanța notează că art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă confirmă că încheierea de inadmisibilitate a unui recurs nu se referă la fondul cauzei, ceea ce face aplicabil art. 446 alin. (2) al Codului de procedură civilă.

Cu toate acestea, temeiurile indicate la art. 433 lit. a¹) – d) al Codului de procedură civilă pot fi apreciate doar de instanța de recurs, iar lipsa unei căi de atac, chiar și de retractare, ar afecta dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Ryabykh vs Rusia, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza Pravednaya vs Rusia, hotărârea din 18 noiembrie 2004, § 25; cauza Giuran vs România, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

La acest capitol, Colegiul judiciar observă că prin încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost considerată inadmisibilă cererea de recurs

depusă de SC „Interoptic” SRL reprezentată de avocatul Victor Pavlov, în baza temeiul prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. Formalitățile specificate la articolul 433 a¹) – d) din Codul de procedură civilă au fost respectate de recurent, iar completul de judecată nu a avut obiecții în această parte.

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție trage concluzia că încheierea menționată supra nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de SC „Interoptic” SRL reprezentată de avocatul Victor Pavlov.

Or, este evident că hotărârea din 24 martie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău a fost supusă căilor de atac și a fost menținută prin decizia din 02 august 2016 a Curții de Apel Chișinău. Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea depunerii revizuirii la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței specificate în art. 448 alin. (2) al Codului de procedură civilă.

Cu privire la încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul judiciar relevă că legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire în acest caz. Însă, art. 446 alin. (1) al Codului de procedură civilă stabilește fără echivoc că dispozițiile judecătorești se supun revizuirii în condițiile capitolului XXXIX. Totodată, alin. (2) din articolul respectiv folosește sintagma „încheierile de inadmisibilitate”, ce vizează în mod direct doar încheierile judecătorești, care nu se supun revizuirii, întrucât nu se referă la fondul cauzei.

Mai mult, o situație juridică similară a fost introdusă de legislator prin punctul 145 din articolul III din Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018. Așadar, potrivit acestor completări, instanța de recurs are competența de a considera inadmisibil recursul în cazul în care este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin.(5).

Astfel, raționamentele de mai sus limitează soluția instanței la art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Pe baza celor prezentate, Colegiul atestă că legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă. Totuși această dispoziție legală, dar și practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 al Codului de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să facă acest lucru.

La fel, cerere de revizuire poate fi respinsă atunci când nu sunt respectate condițiile de formă din art. 451 alin. (1) și (3) al Codului de procedură civilă.

Actualmente, urmând logica expusă supra, instanța de revizuire poate considera o cerere de revizuire ca inadmisibilă în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Având în vedere prevederile art. 446, 451 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide că revizuirea depusă de SC „Interoptic” SRL reprezentată de avocatul Victor Pavlov urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SC „Interoptic” SRL reprezentată de avocatul Victor Pavlov, împotriva încheierii din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Interoptic” SRL împotriva Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova privind încasarea sumei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Svetlana Filincova